

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه هفت تهران

ساعت امتحان : ۷:۳۰ صبح
وقت امتحان : ۶۰ دقیقه
تاریخ امتحان : ۱۳۹۷ / ۱۰ / ۰۴
تعداد برگ سؤال : ۲ برگ

شماره داوطلب: نام واحد آموزشی: دبیرستان هاتف (دوره اول)
نوبت امتحانی: دی ماه
نام خانوادگی: نام پدر: نام پدرب: پایه: نهم
نام دبیر: آقای مرادی
سؤال امتحان درس: ادبیات
سال تحصیلی: ۹۷-۹۸

۶

۱- عبارات زیر را به فارسی امروزی برگردانید.

الف) ستودن نداند کس او را چو هست میان بندگی را بیایدت بست

.....

ب) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار

.....

پ) ای دل! ار سیل فنا بنیاد هستی بر کند چون تو را نوح است کشتیبان، ز توفان، غم مخور

.....

ت) چو بفروختی از که خواهی خرید؟ متاع جوانی به بازار نیست

.....

ث) هر که با بدان نشیند اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند، به طریقت ایشان متهم گردد.

.....

ج) در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود خوض ننماید و اگر پوشیده دارند استراق سمع نکند.

.....

۲- معنای واژگان مشخص شده در عبارات زیر را بنویسید.

الف) هان! مشو نومید، چون واقف نه‌ای از سرّ غیب

.....

ب) سرزنش‌ها گر کند خار مغیلان غم مخور

.....

پ) میهن با همه هم‌پیوندان و باشندگانش مادرانه رفتار می‌کند.

.....

ت) دریغ است ایران کنام پلنگان و شیران شود.

.....

ث) نصیرالدین هر روز خود را به محضر درس استاد می‌رساند.

.....

ج) ستاره‌های نقره‌فام در آسمان چون ظرفی سیمگون می‌درخشند.

.....

پاسخ‌نامه سفید داده شود.

پاسخ‌نامه سفید ندارد.

۱,۵

چ) مرد بیمار با کلماتی مقّطع از دوست دانشمندش تمنا کرد.

.....

ح) در زمین نگاه کن که چگونه جوانب وی فراخ گسترانیده.

.....

۳- نوع فعل‌های مضارع (اخباری، التزامی، مستمر) را در محل تعیین شده بنویسید

الف) انسان باید از اتلاف وقت بپرهیزد و عمر خود را به انجام کارهایی اختصاص بدهد که می‌تواند او را به موجود بهتری تبدیل کنند.

۴

۳

۲

۱

ب) همین‌طور که این نامه را دارم می‌نویسم، اشک از چشم‌هایم سرازیر می‌شود.

۶

۵

۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶-

۲,۵

۴- در مورد آرایه‌های ادبی، به سؤالات مطرح شده پاسخ دهید.

الف) در هر یک از تشبیهات موجود در ابیات زیر، ارکان خواسته شده را معین کنید.

- عقل حیران شود از خوشه زرین عنب فهم عاجز شود از حقه یاقوت انار

مشبهه: مشبه‌به: وجه شبه:

- به فلک می‌رسد از روی چو خورشید تو، نور قل هو الله احد، چشم بد از روی تو دور

مشبهه: مشبه‌به: ادات:

ب) دو مورد از مهم‌ترین آرایه‌های بیت «پایش از آن پویه درآمد ز دست / مهر دل و مهره پشتش شکست» را بیان کنید.

آرایه اول: آرایه دوم:

۱

۵- مفرد هر یک از کلمات را در مقابل آن بنویسید.

معادن: پروانگان: عواطف: مصائب:

۱

۶- برای هر یک از کلمات زیر دو هم‌خانواده بنویسید.

رابط: عجب:

۱,۵

۷- در هر مورد، نوع وابسته‌های پسین و پیشین را تعیین کنید

الف) آن سه دانش‌آموز مدرسه

ب) چه منظره شگفت‌انگیزی!

پ) بهترین کتاب

۸- آیا پرسش «که تواند که برآرد گل صدبرگ از خار؟» انکاری است؟ چرا؟

۰,۵

۹- در هر مورد، نقش عبارت خواسته شده را تعیین کنید. (

۲

- الف) سر صبح، خروس همسایه بیدارمان کرد. نهاد مفعول متمم مسند
- ب) نمی دانم او تاریخ خوانده است یا نه. نهاد مفعول متمم مسند
- پ) هزار بار از محمد سؤال کردم ولی جواب نداد. نهاد مفعول متمم مسند
- ت) رفته رفته هوا سردتر خواهد شد. نهاد مفعول متمم مسند

۱۰- پاسخ کوتاه بدهید

۲

الف) صاحب کتاب «کیمیای سعادت»:

ب) دو اثر از «نیما یوشیج»:

پ) اثر «سعدالدین وراوینی»:

ت) دو کلمه هم قافیه با کلمه «اضطراب»:

ث) متضاد کلمات «عار» و «بُرنا»:

